

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 Kbh. K

20. oktober 2012

**Bemærkninger til forslag til ændring af VE-loven
jf. Energistyrelsens høringsbrev af 24. september 2012.**

Danmarks Vindmølleforening er enig i at VE-loven nu tages op til revision, således at den kan komme til at virke mere hensigtsmæssigt.

Med lovforslaget lægges der op til revision af køberets- og værditabsordningerne.

Danmarks Vindmølleforening finder, at der i lyset af erfaringerne med de fire ordninger også er brug for revision af den grønne ordning og garantiordningen. Vi har tidligere indsendt forslag til Energistyrelsen og foreslår i dette hørings svar mindre ændringer, der kan nå at blive indarbejdet i lovforslaget.

Vi har derfor i vores hørings svar herunder forslag vedr. alle fire ordninger.

Generelt om vurdering af VE-lovens fire ordninger

Ved energiaftalen i 2008, da lovens "fire ordninger" blev besluttet, var det intentionen, at ordningerne skulle virke som planlægningsmæssige incitament.

I vores vurdering af hvilken udformning den hensigtsmæssige lovgivning skal have, har vi for tre af ordningerne – lokal køberet, garantiordning og grøn ordning – lagt vægt både på

- 1) hensynet til at få VE-loven til at virke i overensstemmelse med de oprindelige politiske intentioner bag ordningerne og
- 2) på nu næsten 4 års erfaringer med lovgivningens virkning i praksis.

For værditabsordningen har vi kun lagt vægt på erfaringerne med ordningens faktiske virkning.

De oprindelige politiske intentioner var ikke entydige.

Det er indres formentligt tydeligt af alle, at der under de langstrakte forhandlinger forud for energiaftalen var stor usikkerhed – og indtil den endelige samlede aftale forelå – offentligt udtalt stor uenighed blandt energiaftalepartierne om det hensigtsmæssige i at indføre en særlig værditabsordning kun for vindmøller.

Værditabsordningen blev ikke opfundet for at løse et eksisterende problem. Værditab hos naboer var ikke konstateret.

Lovgivningen har imidlertid nu gennem fire år sendt et stærkt signal til potentielle naboer om risiko for værditab og derved i storudstrækning skabt forventninger om et problem og om erstatningsbeløb for samme. Erfaringerne med ordningen viser klart, at den samlet set har gjort langt mere skade end gavn.

Vi henviser til vore bemærkninger til værditabsordningen senere i dette hørings svar.

Ellemarksvej 47
8000 Århus C

Telefon 8611 2600
Telefax 8611 2700

info@dkvind.dk
www.dkvind.dk

Giro 6 33 79 10
CVR. 88 46 85 11

Generelt om information om VE-lovens fire ordninger

Uvildig, grundig og tidlig information om VE-lovens fire ordninger er vigtig, hvis de fire ordninger skal have mulighed for at have den forventede positive effekt i forhold til vindkraftudbygningen i almindelighed og den kommunale planlægning i særdeleshed.

Det skal sikres, at borgerne får mulighed for at kende lovgivningens muligheder på et meget tidligt tidspunkt i planlægningsfasen.

På det offentlige informationsmøde i den tidlige fase skal Energinet.dk orientere grundigt om i særdeleshed værditabs- og køberetslovgivningen, men også garantiordningen og den grønne ordning.

Dette foreslår vi skrevet tydeligere ind i loven.

Med ovenstående begrundelse er det rigtigt set, at der afsættes ressourcer til at Energinet.dk kan orientere om VE-loven på et meget tidligt tidspunkt i planlægningsprocessen.

Det er dog ikke en stor opgave og samlet set vil det være et meget billigt og effektivt bidrag til den statslige information om vindkraft.

En grundig og tidlig lokal information kan i øvrigt forventes at mindske ressourcebehovet til administration af ordningerne hos Energinet.dk.

Mange spørgsmål kan afklares på det lokale møde.

Samlet set vil tidlig offentlig information om VE-lovens planlægningsincitament er ikke bare betyde ressourcebesparelser i de efterfølgende faser både hos kommunerne og andre offentlige myndigheder, men også være en stor hjælp for kommunernes politikere, der skal bruge kræfter på at svare på mange slags spørgsmål vedr. vindmøller.

Det skal understreges, at Energinet.dk's opgave skal afgrænses til at orientere om lovgivningen. Det er ikke Energinet.dk's opgave at vurdere på "konsekvenserne" af f.eks. værditabsordningen eller af køb af andele i forhold til det konkrete udbudsmateriale.

Derfor er det ikke relevant, at Energinet.dk deltager på det senere møde om køberetsordningen i forbindelse med udbudsperioden.

Køberet til vindmølleandele for lokale borgere

Danmarks Vindmølleforening støtter de fremlagte ændringsforslag til køberetsordningen.

Det er åbenlyst helt nødvendige ændringer med henblik på at få køberetsordningen til at virke i overensstemmelse med de politiske intentioner med ordningen.

Vi har enkelte specifikke bemærkninger:

§ 13, stk. 6 og § 14, a

Et relativt sent tidspunkt for afholdelse af udbuddet vil gøre udbudsordningen mere gennemskuelig for potentielle købere, idet opstilleren på dette tidspunkt har relativt større klarhed over projektets økonomi. Vi bakker således op om forslaget.

Ellemarksvej 47
8000 Århus C

Telefon 8611 2600
Telefax 8611 2700

info@dkvind.dk
www.dkvind.dk

Giro 6 33 79 10
CVR. 88 46 85 11

Dog vil vi pege på, at der meget tidligt i processen med fordel - og formelt uafhængigt af selve udbuddet - kan gøres opmærksom på køberetsordningen ikke bare som beskrevet på et offentligt møde, men også via bl.a. forhåndstegninger og lign.

Dette kan fx præciseres i Energinet.dk's vejledning om køberetsordningen jf. forslaget nye § 14, a.

§ 15, stk. 3

Det bør overvejes at tilføje den præcisering, at personer, som deltager eller har deltaget i lokale initiativ- og arbejdsgrupper til realisering af vindmølleprojektet, men som ikke direkte har ejerskab i vindmøllen, ikke er afskåret fra at købe andele efter køberetten.

§ 17, stk. 2

Som et nyt punkt foreslås det, at overdragelse af vindmøller, som har været genstand for udbud, kræver godkendelse hos ministeren. *"Overdragelse af vindmøller, som har været genstand for udbud, kræver godkendelse af klima-, energi-, og bygningsministeren."* Dette er jf. bemærkningerne til forslaget begrundet i at hindre omgåelse af ordningen. *"En sådan godkendelse forventes alene givet under helt særlige omstændigheder, idet det som udgangspunkt vil blive betragtet som en omgåelse af ordningen"*.

Det nye punkt er ikke gennemskueligt.

Det er relevant at søge at undgå spekulative videresalg af vindmøllelevirsomheden. Ligeledes bør der være en beskyttelse af mindretal i møllelavene, men på den anden side er det betænkeligt at forhindre at vindmøller og andele heri handles på normale markedsmæssige vilkår, både af store og små vindmølleejere. Det foreslåede loft over antal andele pr. person, jf. § 15, vil desuden begrænse spekulative opkøb af vindmølleandele under køberetsordningen. Endelig er der i vedtægterne i mange møllelav og andre selskaber indskrevet regler om andelenes omsættelighed. Det nye punkt bør enten specificeres og begrundes nærmere eller evt. helt udgå.

Vedr. ikrafttrædelse og tilbagevirkende kraft:

Datoer for ikrafttrædelse og overgangsregler er beskrevet i ændringsforslagets § 5. Tidspunktet for hvornår de gamle henholdsvis nye regler er gældende med hensyn til køberetsordningen er tilsyneladende hvorvidt køberetten er annonceret før eller efter 1. marts 2013. Imidlertid er der en uklarhed i bemærkningerne til § 5 (side 47). Disse bemærkninger kan læses, som om der er i forhold til de nye bestemmelser i VE-lovens §§ 14a, 15a og 17 er tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft? – hvilket i givet fald er uacceptabelt - jævnfør afsnittets allersidste sætning: *"...betyder, at de nye §§ 14 a og 15 a og den ændrede § 17 også finder anvendelse på udbud, som er annonceret inden lovens ikrafttræden"*. Eventuelt kan der være tale om regler som under alle omstændigheder er gældende uanset øvrige ændringer, men dette bør i så fald uddybes.

Værditabsordning

Energistyrelsen konkluderede i styrelsens evaluering i 2011, at det ikke var muligt "at fastslå i hvilket omfang værditabsordningen selvstændigt har fremmet opstillingen."

I bemærkningerne til lovforslaget er det blevet til, at "Klima- og Energiministeriets evaluering viste, at værditabsordningen generelt set har virket efter hensigten. Der er grund til at antage, at den har gjort det lettere for kommunerne at finde egnede pladser ..."

Danmarks Vindmølleforening finder det helt tydeligt, at ordningen har skadet vindmølleplanlægningen langt mere end den har gavnet.

På baggrund af snart fire års erfaringer med ordningen er det vores vurdering, at ordningen i sig selv har skabt forskrækkelse for naboskab til nye vindmøller og i øvrigt bidrager til en ubegrundet mistænkeliggørelse af vindkraftudbygningen.

Det er en kendsgerning, at ordningen ved energiaftalen i 2008 ikke blev besluttet på baggrund af problemer med eller forventninger om værditab, men af helt andre grunde.

Vi ser nu, at alene tilstedeværelsen af en helt særlig værditabsordning, som ikke findes for andre typer af tekniske anlæg eller infrastruktur, skaber en urealistisk forventning om værditab og erstatning herfor.

Over halvdelen af ansøgningerne til værditabsordningen får ikke tilkendt noget værditab og kun omkring 10 % af de tilkendte værditab er på beløbsstørrelser, der udgør mere end ca. 10 % af de pågældende ejendomsværdier.

Som bekendt bygger værditabsvurderingerne på et skøn foretaget uden nærmere definerede kriterier og udført før det pågældende vindmølleprojekt er realiseret. Der findes imidlertid ingen dokumentation for at vindmøllenaboskab automatisk er forbundet med et fald i ejendommens realiserede salgspriser. Store undersøgelser i Sverige og USA viser at der i disse lande ikke er en sådan direkte forbindelse mellem vindmøllenaboskab og realiserede salgspriser for ejendomme i nærheden af vindmøllerne. Mindre stikprøveundersøgelser i Danmark viser det samme.

Danmarks Vindmølleforening fastholder vores tidligere fremsatte forslag om at værditabsordningen afskaffes. Både fordi det er principielt og politisk forkert med en sådan lovgivning kun for vindmøller og fordi den skaber unødigt frygt hos potentielle naboer og fremmer ubegrundet modstand i befolkningen mod vindmølleudbygning.

Indtil ordningen kan afskaffes, anbefaler vi nedenstående specifikke ændringer, der har til formål at mindske skaderne.

§ 6

Det er beklageligt, at der i snart fire år har været stor usikkerhed om ordningens omfang på grund af svage lovgivningsmæssige rammer. Den oprindelige målgruppe for værditabsordningen var og ejere af beboelsesejendomme og forslaget om at afgrænse værditabsordningen til beboelsesejendomme hilses derfor velkomment.

Med hensyn til lysmarkeringsmaster er det således, at kravene til lysmarkering på fx tv-master er det samme som for vindmøllemarkeringer og som bekendt ydes der ikke værditab indenfor andre områder for master med lysmarkering. Lysmarkeringsmaster er ikke vindmøller og i praksis er der heller ingen lysmarkeringsmaster i typiske vindmølleprojekter, men kun i få helt særlige tilfælde med ekstra høje vindmøller, typisk forsøgsmøller. Formuleringen i § 6, stk. 1, "*... herunder tilknyttede lysmarkeringsmaster*" bør således udgå.

I bemærkningerne til forslaget § 6, stk. 2 er det forklaret, at også enkelte beboelsesrum i driftsbygninger vil være omfattet af begrebet "beboelsesejendom".

Imidlertid kan der forudses et omfattende kontrolarbejde for at afgøre om et enkelt rum i en driftsbygning måtte være lovligt indrettet som beboelse. Den foreslåede afgrænsning er alt for løs og begrebet "beboelsesejendom" bør kun omfatte deciderede helårsbeboelser. Sommerhuse og andre fritidshuse bør ikke være omfattet.

I bemærkningerne til forslaget § 6, stk. 4 er der i forbindelse med forklaringerne om eventuel pant i ejendommen henvist til en landsretsdøm, hvor skadevolder forpligtes til at betale erstatning for ødelæggelse. Det anførte eksempel og sprogbrugen heri er ikke acceptabel i forbindelse med værditabsordningen. Det er misvisende at tale om "skadevolder". Alle lovkrav til vindmølleopstilling er som udgangspunkt overholdt og desuden er der ikke tale om erstatning i traditionel forstand, men derimod om et såkaldt værditab.

Med den nuværende formulering er også havmøller – og herunder kystnære vindmøller – omfattet af værditabsordningen, såfremt disse ikke etableres efter udbud. I forhold til et eventuelt værditab er det ulogisk at skelne mellem udbud og ikke-udbud. Den hidtidige værditabsordning har vist, at ingen ejendomme med afstande til de planlagte vindmøller på over ca. 1500 m. er tilkendt et værditab og kun relativt få med afstande på mellem 1.000 og 1500 m.

Langt de fleste havbaserede vindmøller vil blive placeret på afstande til nærmeste kystlinje markant højere end ovennævnte afstande og værditabsvurderinger i forhold til havmøller, inkl. kystnære møller, vil således være ubegrundede og unødvendige.

Det foreslås at havmøller generelt ikke omfattes af værditabsordningen.

§ 7

Med hensyn til afgørelsen af værditabet er det således, at støj og skyggekast allerede er reguleret via miljø- og planlovgivningen. Taksationsmyndigheden skal derfor ikke vurdere disse spørgsmål. Overholdelse af regler og indhentning af tilladelser forudsættes opfyldt ved vindmølleopstillingen og hvis taksationsmyndigheden skønner et evt. tab som følge af støj og skyggekast skal dette ikke medtages ved udmålingen af værditab. Dette bør indskrives i loven.

Ellemarksvej 47
8000 Århus C

Telefon 8611 2600
Telefax 8611 2700

info@dkvind.dk
www.dkvind.dk

Giro 6 33 79 10
CVR. 88 46 85 11

§ 9

I denne paragraf beskrives bl.a. kravene til lokal annoncering af offentligt møde og som noget nyt skal Energinet.dk deltage i dette møde. Denne ændring er relevant.

Derimod er det ikke acceptabelt, at der stilles krav om individuelle skriftlige meddelelser til alle berørte ejendomme.

Indenfor samme tidsrum som ovennævnte annoncering afholder kommunen den almindelige og offentlige høringsrunde af forslag til kommuneplantillæg om vindmølleprojektet. I lighed med andre af kommunens forhold og nyheder, der annonceres via lokalavis og kommunens hjemmeside er der således gennem den almindelige planproces mulighed for kommunens borgere for at reagere på det kommende vindmølleprojekt. I øvrigt er der allerede i dag en grundig orientering om ordningen på Energinet.dk's hjemmeside med mulighed for hurtigt og nemt af elektronisk vej at søge om værditabsstatning.

Det er principielt betænkeligt, hvis det som foreslået i § 9, stk. 2 gøres til et krav, at der ved alle nye former for anlæg - i dette tilfælde nye vindmøller - skal gives meddelelse individuelt til alle borgere i det pågældende område.

I § 9, stk. 4 lægges der op til en forlængelse af anmeldelsesfristen fra 4 til 8 uger. Dette synes ikke nødvendigt jævnfør de ovennævnte allerede eksisterende informationer. Udvidelse af anmeldelsesfristen er især urimelig, hvis kravet om individuelle meddelelser jf. forslaget i stk. 2 også gennemføres.

Jævnfør stk. 5, foreslår Danmarks Vindmølleforening at hæve gebyret fra 4.000 til 5.000 kr. I de nuværende regler er der ikke indbygget en almindelig pris- og lønregulering og gebyret på 4.000 kr. blev oprindeligt fastlagt tilbage i 2008.

Hovedparten af Energinet.dk's ressourcer til administration af de fire ordninger under VE-loven er relateret til værditabsordningen og med de nye ændringer er der lagt op til et endnu større administrationsarbejde. Det er rimeligt at en del af disse forøgede omkostninger dækkes via et forhøjet gebyr.

§ 10, stk. 3

Den anførte periode på 3 år for eventuel anmodning om en ny vurdering er for kort, jævnfør de generelt lange projektførløb i forbindelse med vindmølleopstilling. Perioden bør som minimum tillægges den tid der måtte forløbe i forbindelse med klagesagsbehandling eller forsinket nettilslutning.

Garantifond til støtte af finansiering af lokale vindmøllelavs forundersøgelser m.v.

Hele garantipuljen på 10 mio. kr. er p.t. i arbejde. Restpuljen er 0. Bortset fra de unødvendige begrænsninger formuleringen i § 21, stk. 3, vedr. "hovedstol" har vist sig at medføre – se vores forslag nedenunder -, er der gode erfaringer med ordningen. Den virker i overensstemmelse med de politiske intentioner med ordningen og vi anbefaler derfor at ordningen videreføres.

Da restpuljen er 0 foreslår vi at den overordnede ramme for garantiordningen hæves fra 10 til 20 mill.kr.

Dvs. at det er muligt at have en løbende garanti ved forundersøgelser ved 40 projekter i stedet for 20.

Med energiaftalen fra sidste år er der brug for at understøtte en vindkraftudbygning, som vil være kraftigere end tidligere forudsat. Hvis garantipuljen ikke forhøjes, kan garantiordningen ikke anvendes ved flere nye projekter som politisk ønsket.

Da det er forventningen at næsten alle projekterne gennemføres og garantierne derfor ikke udløses, er det desuden en meget billig ordning.

Intentionen med garantifonden ved VE-lovens tilblivelse var at sikre at almindelige borgere uden det store kapitalgrundlag skulle kunne indgå i en interesse- eller arbejdsgruppe for oprettelse af lokale møllelav uden at risikere at sidde tilbage med en stor regning for forundersøgelser, tekniske og økonomiske vurderinger, herunder ikke mindst VVM redegørelse - såfremt et vindmølleprojekt viser sig ikke at kunne realiseres.

I lovens § 21 såvel som i forarbejderne til loven er det eksplicit anført, at garantien omfatter hovedstolen af det lån en lokal initiativgruppe eller møllelav optager, dog maksimalt 500.000 kr. pr. projekt.

Afhængig af lånetype begynder den almindelige tilbagebetaling af lånet i nogle tilfælde allerede straks ved lånets optagelse. Fra udarbejdelsen af VVM redegørelsen og til den endelige afgørelse og eventuelle godkendelse af vindmølleprojektet kan der imidlertid sagtens gå typisk 2 år og i nogle tilfælde længere tid, hvis der eksempelvis er indgivet klage til Miljø- og Naturklagenævnet. Yderligere er der også opstået situationer, hvor kommunen i sidste ende afviser projektet på trods af en tilfredsstillende VVM redegørelsen og selvom alle lovkrav og retningslinjer i kommunens planlægning er overholdt.

Den praktiske administration af ordningen har vist, at der trods lovens ordlyd ikke kan opnås garanti for hovedstolen på lånet, men kun for den resterende del af lånet. Vi har forstået at ansøgninger om garanti afvises, hvis der er tale om afdragsfri låntagning eller kreditgivning fra et pengeinstitut. Det betyder at garantifonden ikke dækker hovedstolen op til de nævnte 500.000 kr., men at den løbende afbetaling udhuler garantien. Dermed risikerer lokale initiativtagere at stå tilbage med en meget stor del af omkostningerne til forgæves forundersøgelser mv. i de tilfælde hvor et vindmølleprojekt ikke kan realiseres. Dette er ikke rimeligt, især ikke i de tilfælde, hvor projektet, på trods af en tilfredsstillende VVM redegørelsen og selvom alle lovkrav og kommunens planlægning er overholdt, alligevel ikke godkendes i kommunen.

Vi foreslår at ordningen og den administrative praksis ændres således, at der reelt kan opnås en garanti for det oprindeligt optagne lån – altså hovedstolen - dog max. 500.000 kr. eller alternativt en kredit finansiering uden afdrag på max 500.000 kr.

Grøn ordning til styrkelse af lokale landskabelige og rekreative værdier

Mange kommuner arbejder aktivt med klimapolitiske målsætninger og handlingsplaner for kommunens egne tiltag indenfor bl.a. energiområdet. Klimadebatten har også i kommunerne skærpet fokus på en bæredygtig energiforsyning. Generelt bør kommunernes arbejde med egne klima- og energipolitiske politiske tiltag styrkes, herunder vindmøller og vindmølleplanlægning

Den grønne ordning har vist sig at kunne medvirke til realiseringen af en lang række lokale projekter i opstillingskommunen, bl.a. i tilknytning til vedvarende energi og andre klima- og miljøtemaer.

Via den grønne ordning under VE-loven har kommunerne mulighed for direkte finansiering af lokale grønne projekter, når der opstilles vindmøller. Kommunerne skal på ingen måde have "betaling" for planlægningsopgaverne og byggetilladelser, men der er så store samfundsøkonomiske fordele forbundet med udbygning af vindkraft på land, at der er plads til at kommunerne tilgodeses ved at den grønne ordning udvides.

Danmarks Vindmølleforening foreslår at betalingen øges fra 0,4 øre til 1 øre pr. kWh for produktionen i de første 22.000 fuldlasttimer.

Det vil give 220.000 kr. pr. MW ny vindkraft til grønne formål i kommunen i stedet for som i dag 88.000 kr.

Vi vil særligt understrege behovet for at projekterne under den grønne ordning har lokal forankring og relateres til energi-, klima- og miljøspørgsmål. Lovens beskrivelse af hvad pengene kan anvendes til i kommunen er meget bred. Der er brug for en opstramning af teksten, således at pengene bruges til energi- og miljørelaterede formål.

Der er ligeledes brug for en anbefaling af, at pengene skal kunne mærkes lokalt og ikke bare forsvinder i den store kommunekasse. Eksempelvis har Lemvig kommune besluttet, at 80 % af pengene skal anvendes helt lokalt, hvor de nye møller opstilles.

Danmarks Vindmølleforening står gerne til rådighed for et opklarende møde med Energistyrelsen vedr. de fremsendte forslag.

Med venlig hilsen



Asbjørn Bjerre

Danmarks Vindmølleforening